

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	UNIK-hanke (Uusia keinoja Nuorten rikoksista Irtautumisen ja yhteiskuntaan kiinnittymisen tueksi Kokemusasiantuntijuuden avulla)
Hakemusnumero	R-02118
Valintakokouksen päivämäärä	Maakuntien yhteistyöryhmän sihteeristö Uusimaa 17.2.2025
Hakijan virallinen nimi	Laurea-ammattikorkeakoulu Oy
Osatoteuttajat	Silta-Valmennusyhdistys ry
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.4.2025
Päätymispäivämäärä	30.9.2027

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Suomessa on joukko huonosti voivia ja syrjäytymisvaarassa olevia nuoria, joilla on elämänhallinnan ongelmia ja jotka ovat alkaneet käyttää päihteitä sekä oirehtia rikoksilla jo alaikäisinä. Rikoskäyttäytyminen keskittyy nuoriin, joiden elämässä on runsaasti sosioekonomisia riskitekijöitä ja runsasta päihteiden käyttöä. Nuorisoriikollisuuden kehitys näyttäisi olevan kaksijakoinen. Vaikka nuorten rikoskäyttäytyminen onkin vähentynyt, toistuvasti rikoksia tekevien nuorten auttamiseen ei ole löydetty riittävän tehokkaita keinoja. Nuorten kanssa työskentelevät ammattilaiset ovat kuitenkin nostaneet esiin rikos- ja päihdetaustaisten kokemusasiantuntijoiden merkityksen rikoksilla oireileviin nuorten kohtaamisessa. Heidän avullaan on päästy käsittelemään rikoksiin ja päihteisiin liittyviä asioita nuorten kanssa huomattavan nopeasti. Myös ammattilaiset ovat oppineet rikollisuuteen liittyviä asioita, joista on ollut heille hyötyä nuorten rikoskierteen katkaisemisessa.

Rikoksilla oireilevien nuorten tavoittamiseen, kohtaamiseen ja monitoimijaiseen verkostotyön toimivuuteen liittyy edelleen monia haasteita ja puutteita. Hankkeessamme haetaan ratkaisuja seuraaviin tarpeisiin. Ensinnäkin rikoksilla oireilevia nuoria ei tavoiteta ja luottamuksellisen suhteen rakentaminen heihin on haastavaa. Toiseksi nuorten (15–17-vuotiaat) keskuudessa esiintyy syrjäytymisriskiä, ja mahdollisuudet anonyymiin asiointiin eri palveluissa ovat rajallisia. Kolmanneksi rikoksilla oireilevia nuoria auttava, hajallaan oleva monitoimijainen verkosto ei tunnista kokemustiedon hyödyntämisen potentiaalia hyvien käytänteiden kehittämisessä. Neljänneksi kokemustietoa ei ole riittävästi tarjolla rikoksilla oireilevien nuorten kanssa työskenteleville ammattilaisille. Hankkeemme tavoitteet kohdentuvat yksilö-, yhteisö- ja yhteiskuntatasoilla hyvien käytänteiden rakentamiseen sekä vaikuttamistyöhön valtakunnallisesti.

Hankkeessa rakennetaan kokemusasiantuntijuutta hyödyntävä toimintamalli syrjäytymisuhan alla olevien ja rikoksilla oireilevien nuorten tukemiseksi. Toimintamalli koostuu kokemusasiantuntijuuteen perustuvan työparimallin (ammattilainen ja kokemusasiantuntija) kehittämisestä etsivään

kohtaamistyöhön kaduilla ja julkisissa tiloissa sekä kokemusasiantuntijoiden roolin ja asiantuntijuuden vahvistamisesta osana monialaista palveluverkosta. Lisäksi toimintamallissa rakennetaan kohdenuorille matalan kynnyksen vastaanotto, jossa nuoret voivat keskustella anonyymisti omaan päihdekäyttäytymiseen ja rikosoireiluun liittyen työparin kanssa. Toimintamallissa tuotetaan arviointitietoa kokemusasiantuntijuuden merkityksestä rikoksilla oireilevien nuorten auttamisessa niin ammattilaisten osaamisen vahvistamisen kuin monitoimijaisen verkostotyön ja toimintamallien kehittämisen näkökulmista. Näin tuotetaan Laurea Kokemustiedon keskuksen työkaluja ja -menetelmiä kokemusasiantuntijuutta hyödyntävään nuoriso- ja sosiaalityöhön.

Hanketoiminta tukee kohderyhmänä olevien nuorten osallisuutta ja toimijuutta löytämällä heille mielekkäitä työ- ja koulutuspolkuja sekä harrastetoimintaa. Lisäksi hankkeessa rakennetaan koulutetuille kokemusasiantuntijoille työelämämahdollisuuksia nuorten tukemisessa yhteistyössä eri alojen ammattilaisten kanssa. Hankkeessa kehitettävät kokemusasiantuntijuutta sekä monialaista verkostotyötä tukevat hyvät käytänteet kootaan osaksi Kokemustiedon keskusta.

Tukeakseen nuorten osallisuutta ja toimijuutta tukevien toimintojen kehittämistä ja levittämistä hankkeessa kiinnitetään erityistä huomiota moniääniseen ja osallistavaan arviointiin. Bikva-arviointia soveltaen hankkeessa tuotetaan tietoa toimintojen vaikuttavuudesta niin nuorten, kokemusasiantuntijoiden, ammattilaisten, organisaatioiden kuin poliittisten päättäjien näkökulmasta.

Lisätietoja hakemuksesta

Päätoteuttaja: Laurea-ammattikorkeakoulu Oy

- Haetaan tukea 235 573 € (80 %)

- Omarahoitusosuus 58 894 €

Osatoteuttaja: Silta-Valmennusyhdistys ry

- Haetaan tukea 226 931 € (80 %)

- Omarahoitusosuus 56 733 € (20 %)

Esitetään rahoitettavaksi Uudenmaan maakunnan rahoituskehyksestä.

Hakija maininnut hankehakemuksella mahdollisesta päällekkäisestä rahoituksesta, kun ovat hakeneet rahoitusta hankkeeseen muualta, jossa on samanlaisia toimenpiteitä. Rahoitusneuvotteluissa rahoittaja huomioi tämän.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	578 131 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	578 131 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	462 504 €

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on ohjelma-asiakirjan mukainen ja rahoituskelpoinen ja se täyttää yleiset valintakriteerit. Hanke tukee Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue ja rakennepolitiikan ohjelman erityistavoitetta 4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hankkeen päätarkoituksena on, että kohderyhmäläiset pystyvät katkaisemaan rikoskierteen ja viedä heitä kohti työtä ja koulutusta.

Hanke on erityistavoitteen 4.3. mukainen. Hankkeessa pyritään ehkäisemään ja vähentämään nuorisorikollisuutta kokemusasiantuntijamallin avulla pilottien kautta. Mallissa hyödynnetään työparimallia, jossa kokemusasiantuntija saa parikseen ammattilaisen. Hankehakemuksessa mainittujen tutkimusten ja kokemusten mukaan kokemusasiantuntijan avulla luodaan nuoreen tehokkaammin ja

helpommin yhteys ja luottamus. Hankkeessa jalkaudutaan sinne, missä nuoria on. Hankkeessa tavoitellaan 80 henkilöä, yrityksiä ei ole mukana lainkaan.

Hanke sai tasaisesti hyvät pisteet jokaisesta valintakriteeristä koko arviointiryhmältä, mutta parhaimmat pisteet sai siitä, että hanke kohdistuu erityisesti sosiaalisesti uhatuimpiin ryhmiin.

Hakemus sai 22,3/37 pistettä arvioinnissa. Hankehakemus pärjasi vertailussa muiden samassa haussa saapuneiden hakemusten kanssa. Hanke vastaa riittävällä tasolla erityistavoitteen kriteerejä.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hakemuksen arviointi on tehty Hämeen ELY-keskuksen arviointiryhmässä 27.11.2024 (yleiset arviointikriteerit) ja 22.1.2025 (erityiset arviointikriteerit). Hakemukset ovat olleet alueilla kommentoitavana 28.11.-31.12.2024.

Hakijan kanssa käydään tarkentavat neuvottelut hankkeen tavoitteista, toimenpiteistä ja kustannusarviosta.

Hanke esitetään rahoitettavaksi rahoittajan arvioinnissa esitetyin perusteluin.
Hankkeen rahoittamiseen käytetään Uudenmaan rahoituskehystä.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä